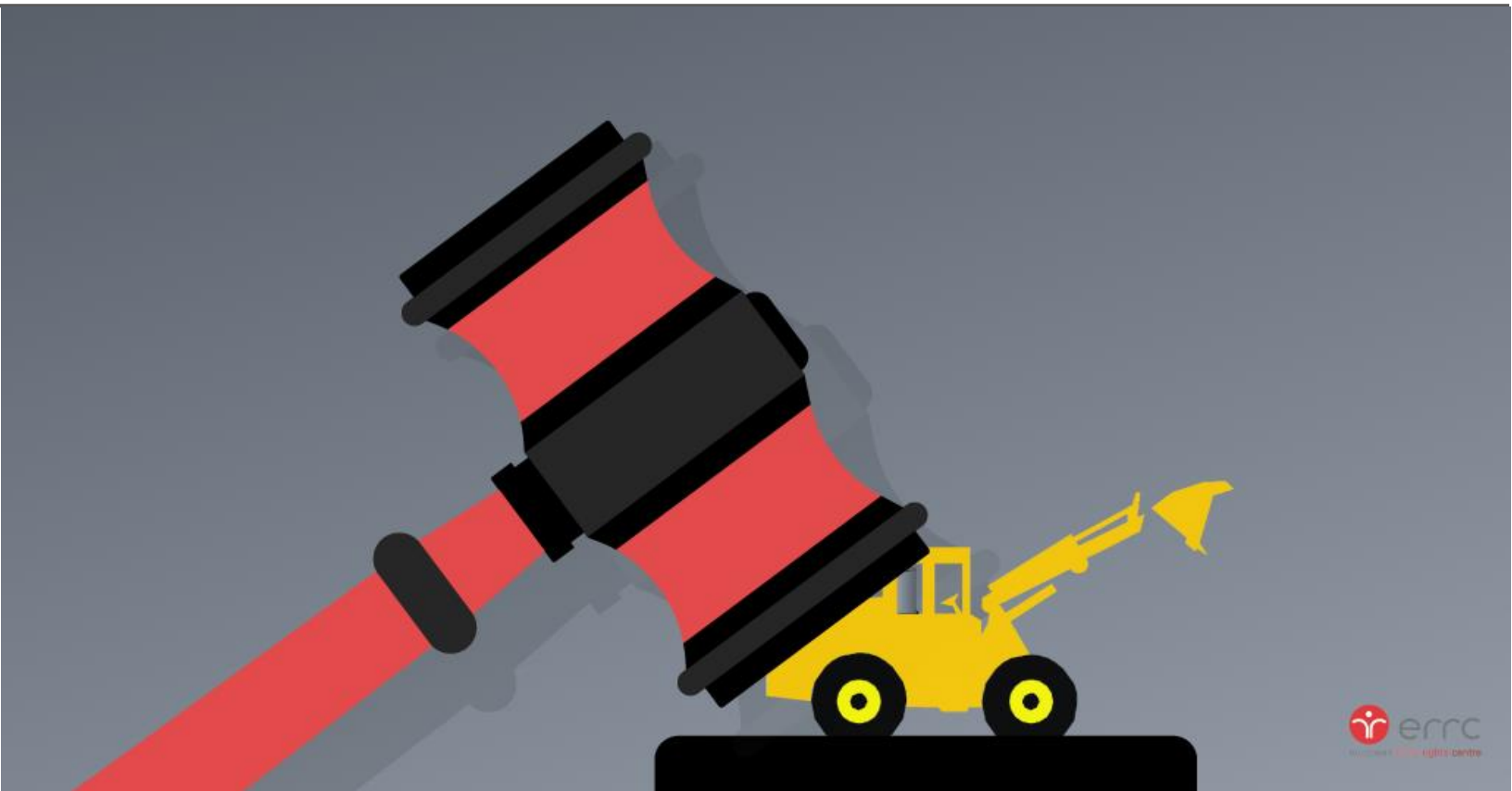

RÓMOVIA, KTORÝCH OBYDLIA BOLI ODSTRÁNENÉ AKO ODPAD, SA PO DESIATICH ROKOCH DOČKALI PRÁVOPLATNÉHO ROZSUDKU

Brusel, Bratislava 13. Septembra 2023: Krajský súd v Košiciach rozhodol v prospech deviatich rómskych žalobcov, ktorí boli nútené vystáňovaní zo svojich domovov nachádzajúcich sa v lokalite Nižné Kapustníky v Košiciach v roku 2012. Celá miestna rómska komunita bola vystáňovaná pod zámienkou odstránenia odpadu Mestom Košice. Obyvateľom po zbúraní ich obydľí nebolo ponúknuté žiadne náhradné ubytovanie, následkom čoho sa z nich stali ľudia bez domova. Súd potvrdil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Košice II, podľa ktorého boli žalobcovia diskriminovaní pre ich príslušnosť k etnickej skupine, pričom došlo k zásahu do ich ľudskej dôstojnosti a práva na ochranu súkromia. Rozsudok je právoplatný.

Advokáti Martin Mendel a Richard Marcinčin z advokátskej kancelárie Dentons poskytli pro bono právne zastúpenie vystáňovaným osobám, a to v spolupráci s Európskym centrom pre práva Rómov (ERRC), ktoré v konaní vystupovalo ako osobitný subjekt na strane žalobcov.

“Odstránenie obydľia je jedným z najzávažnejších zásahov do práva na súkromie. Platí to o to viac v prípadoch, kedy k odstráneniu obydľí dôjde bez právneho titulu a je s nimi zaobchádzané ako s odpadom.” uviedol advokát Michal Zálešák, ktorý zastupoval ERRC. *“Domnievame sa, že namiesto*

vystáhovania marginalizovaných rómskych komunít z ich domovov by obce mali podniknúť konkrétne kroky s cieľom zlepšiť ich podmienky bývania, aby nežili na okraji spoločnosti.“ dodal.

Advokát Richard Marcinčin z advokátskej kancelárie Dentons: *“Ide o veľmi dôležité a na Slovensku ojedinelé rozhodnutie, ktoré snád’ pomôže predísť tomu, aby príslušné orgány podnikali svojvoľné kroky bez akéhokoľvek právneho základu voči iným ľuďom v podobnej situácii. Sme radi, že Krajský súd v Košiciach v plnom rozsahu potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, a že naši klienti sa konečne dočkali dlho očakávanej spravodlivosti.”*

Pozadie prípadu

Mesto Košice dňa 30. októbra 2012 pristúpilo k vystáhovaniu rómskej komunity v lokalite Nižné Kapustníky tvrdiac, že ich obydlia sú odpad. Vystáhovanych bolo spolu 156 osôb (vrátane 63 detí). Obyvatelia obývali provizórne obydlia po dobu takmer desať rokov. Vystáhovanie sa uskutočnilo bez rozhodnutia súdu či správneho orgánu a dotknuté osoby neboli na hrozbu vystáhovania vopred písomne upozornené. Na vystáhovanie dohliadla mestská polícia, ktorá vyzvala obyvateľov lokality, aby opustili svoje obydlia. Tie boli následne zbúrané bagrami. Niektoré z vystáhovanych osôb boli odvezené autobusom do iných obcí, kde mali registrovaný trvalý pobyt. Predstavitelia Mesta Košice označili odstránenie obydli v Nižných Kapustníkoch za likvidáciu nepovolenej skládky, kde si postavili prístrešia „nepriprôsobiví osoby“. Keďže postup Mesta Košice považovalo ERRC za nezákonný, vyzvalo orgány mesta na pomoc vystáhovaným osobám a zastavenie akýchkoľvek ďalších nútených vystáhovanie porušujúcich základné ľudské práva.

Vtedajšia Verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová upozornila, že vystáhovaním obyvateľov komunity v Nižných Kapustníkoch a odstránením ich obydli Mesto Košice porušilo práva obyvateľov komunity. Dodala, že vystáhovanie nemalo žiaden právny základ.

V januári 2022 rozhodol Okresný súd Košice II v prospech deviatich členov komunity. Súd konštatoval, že Mesto Košice zasiahlo do ľudskej dôstojnosti a práva žalobcov na ochranu súkromia a dopustilo sa ich nezákonnej diskriminácie na základe ich etnickej príslušnosti. Krajský súd v Košiciach potvrdil prvostupňové rozhodnutie s tým, že konanie Mesta Košice *„znižovalo ich sebahodnotu (pozn. žalobcov), zvyrazňovalo pocity menejcennosti, bezradnosti ako ľudskej osobnosti i občana.“*. Žalobcom bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v celkovej výške 9.000,- EUR. Rozsudok súdu je právoplatný.

Táto tlačová správa je k dispozícii aj v anglickom jazyku.

Pre viac informácií kontaktujte:

Jonathan Lee (anglicky)
Advocacy & Communications Director
European Roma Rights Centre
jonathan.lee@errc.org
+32 492 88 7679

Michal Zálešák, advokát (slovensky)
právny konzultant ERRC
michal.zalesak@errc.org
+421 905 502 785

Amanda Lowe
Europe PR and Communications Director
Dentons
amanda.lowe@dentons.com
+34 649 426 801

O DENTONS

Dentons Vám pomáha vo viac ako 80 krajinách rozvíjať, chrániť, prevádzkovať a financovať Vašu organizáciu tým, že Vám poskytuje jedinečné globálne a lokálne právne riešenia. Polycentrickí a účelovo orientovaní, zaviazaní k inklúzii, rozmanitosti, spravodlivosti a udržateľnosti sa zameriavame na to, čo je pre Vás najdôležitejšie.